

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ КОЛЕДЖ
ЛЬВІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ**

Кафедра менеджменту

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зовнішньоекономічна діяльність

Освітня програма Менеджмент

Спеціальність 073 “Менеджмент”

Галузь знань 07 “Управління та адміністрування”

Затверджено на засіданні
кафедри менеджменту
Протокол № 1 від 31.08.2020 р.

Зав. кафедри



Кухній Л.С.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація			
Назва дисципліни	Зовнішньоекономічна діяльність		
Викладач (-і)	Придюк О.М		
Контактний телефон викладача	+38(067)3427816		
E-mail викладача	o-pridyk@ukr.net		
Формат дисципліни	Очний		
Обсяг дисципліни	4 кредити ECTS		
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://ifagrarncol.at.ua/index/bibliotechnij_fond/0-69		
Консультації	Очні консультації: згідно розкладу консультацій		
2. Анотація до курсу			
Знання та вміння, набуті при вивченні предмету допоможуть студентам проявити себе в здатності виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях. Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.			
3. Мета та цілі курсу			
Основною метою викладання навчальної дисципліни " Зовнішньоекономічна діяльність" є формування у майбутніх менеджерів засвоєння теоретичних основ зовнішньоекономічної діяльності; набуття системних знань і навичок щодо забезпечення економічної ефективності зовнішньоекономічної діяльності в різних сферах діяльності.			
4. Результати навчання (компетентності)			
• розуміння суттєвості та специфіки принципів та методів функціонування зовнішньоекономічної діяльності в Україні на сучасному етапі; • вивчення нормативної бази щодо регулювання зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів господарювання; • оволодіння методами аналізу і оцінювання тенденцій, суперечностей, доцільності у визначенні головних напрямків зовнішньоекономічної діяльності для суб'єктів господарювання різних форм власності, що є суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності; • дослідження специфіки запровадження різних форм виходу на зовнішні ринки; • вивчення змісту основних процедур та їх здійснення щодо укладання зовнішньоекономічних контрактів; • оволодіння навичками оцінювати і робити відповідні висновки щодо визначення ефективності укладених угод, зовнішньоекономічної діяльності суб'єкта господарювання в цілому.			
5. Організація навчання курсу			
Обсяг курсу 120 год.			
Вид заняття		Загальна кількість годин	
лекції		28 год.	
семінарські заняття / практичні / лабораторні		28 год.	
самостійна робота		64 год.	
Ознаки курсу			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий

I	073«Менеджмент»	I	вибіркова		
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год.	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Зовнішньоекономічна діяльність як вид підприємництва. Значення зовнішньоекономічної діяльності (ЗЕД) для суспільного розвитку держави та міжнародної співпраці. Об'єкти та суб'єкти ЗЕД. Предмет і основні завдання дисципліни.Зовнішньоекономічна діяльність підприємства в умовах глобалізації міжнародної економіки. Принципи зовнішньоекономічної діяльності. Основні види і форми ЗЕД. Зовнішні і внутрішні чинники, що впливають на організацію ЗЕД.	Лекція №1	[1, 3, 5]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття	5 балів	До наступного заняття за розкладом
Тема 2. Нормативно-правове забезпечення зовнішньоекономічної діяльності підприємств. Роль держави в регулюванні зовнішньоекономічного сектору економіки. Характеристика внутрішнього законодавства України, що регулює зовнішньоекономічні зв'язки. Міжнародні договори як джерела регулювання зовнішньоекономічних зв'язків. Органи державного регулювання зовнішньоекономічною діяльністю. Види ліцензій і квот. Органи місцевого самоврядування зовнішньоекономічною діяльністю.	Лекція №2, семінарське заняття №1	[1,2,6]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття	5 балів	До наступного заняття за розкладом
Тема 3. Маркетинг у зовнішньоекономічній діяльності підприємств. Зміст маркетингу в ЗЕД. Основні чинники, що визначають розвиток міжнародного маркетингу. Принципи й умови здійснення міжнародного маркетингу. Основні напрями маркетингових досліджень суб'єктами ЗЕД. Поняття світового ринку та його кон'юнктури. Основні види кон'юнктури світового ринку та їх сутність. Циклічні, випадкові та детерміновані чинники, що впливають на кон'юнктуру світового ринку. Характеристика факторів безпосереднього й опосередкованого впливу на кон'юнктуру світового ринку. Основні групи індикаторів кон'юнктури товарного ринку: виробництва, попиту та пропозиції, економіки, ціни і	Лекція №3, семінарське заняття №2	[1,2,3]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття, пройти тестування до попередніх тем	10 балів	До наступного заняття за розкладом

показники, від яких вони залежать. Визначення сутності конкурентоспроможності товару з позиції покупця та виробника. Складові технічних, економічних і організаційних показників. Етапи аналізу конкурентоспроможності товарів суб'єктами ЗЕД. Поняття про сутність маркетингової стратегії. Етапи розробки міжнародної маркетингової стратегії (ММС). Основні види ММС і їх переваги. Головний принцип інтегрованої ММС. Завдання міжнародної конкурентної стратегії та її основні типи.					
Тема 4. Зовнішньоторговельні операції підприємств. Сутність категорії “зовнішня торгівля” та показників, які характеризують її за критеріями обсягів зовнішньої торгівлі, її структури, динаміки та результативності. Види форм зовнішньої торгівлі за такими критеріями: специфіка об'єкта, особливості взаємодії суб'єктів ЗЕД, специфіка регулювання зовнішньої торгівлі. Особливості біржової торгівлі та характеристика біржових операцій. Сутність, етапи та способи проведення аукціонної торгівлі. Міжнародні торги та їх види. Принципи і методи регулювання зовнішньоторговельних операцій. Сутність і рівні тарифного регулювання зовнішньої торгівлі. Обмежувальні та заохочувальні методи й заходи нетарифного регулювання зовнішньоторговельних операцій суб'єктів ЗЕД.	Лекція №4, семінарське заняття №3	[1,2,5]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття	5 балів	До наступного заняття за розкладом
Тема 5. Зовнішня інвестиційна діяльність підприємств. Зміст категорії « іноземні інвестиції, суб'єкти іноземного інвестування, характеристика основних видів і форм іноземних інвестицій. Сутність спільного підприємництва та його види. Концесійна діяльність. Сутність поняття офшорної зони та основні пільги, що діють на їх територіях. Характеристика основних організаційних форм функціонування іноземних інвесторів в оф-	Лекція №5, семінарське заняття №4	[2,3,6]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття	5 балів	До наступного заняття за розкладом

шорних зонах.					
Тема 6. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності підприємств. Поняття митного регулювання (МР). Особливості міжнародного та національного рівнів МР. Сутність основних принципів митного регулювання й організація митного контролю в Україні. Документи, що необхідні для перетину товаром митного кордону держави. Сутність митного податку. Характеристика основних видів митних податків. Поняття про митні збори, їх види. Єдиний митний тариф України, його схема і зміст додатків.	Лекція №6, семінарське заняття №5	[2, 3,6]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття, пройти тестування до попередніх тем	10 балів	До наступного заняття за розкладом
Тема 7. Транспортне забезпечення та страхування зовнішньоекономічної діяльності підприємств. Сутність і мета транспортного забезпечення ЗЕД. Особливості прямого, змішаного та прямого й змішаного забезпечення. ІНКОТЕРМС 2000, особливості їх використання. ІНКОТЕРМС 2010, зміни та нововведення. Зміст міжнародних правил щодо тлумачення торговельних термінів. Основні критерії вибору транспорту для ЗЕД. Характеристика основних видів транспортних перевезень. Морські перевезення та їх місце у транспортуванні вантажів між країнами світового співтовариства. Значення залізничних перевезень. Функції залізничної накладної. Зміст Конвенції про міжнародні залізничні перевезення - КОТИФ. Особливості автомобільних перевезень. Функції товарно-транспортної накладної. Складові автомобільних тарифів. Сутність і організація повітряних перевезень. Функції авіанакладної. Сутність страхування в ЗЕД. Суб'єкти і елементи страхових операцій. Основні умови страхового полісу. Страхування вантажів при виконанні контрактів купівлі-продажу. Страхування автоцивільної відповідальності у міжнародній системі. Страхування відповідальності судновласників. Страхування відповідальності автоперевіз-	Лекція №7, семінарське заняття №6	[1,2,3,5, 6]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття,	5 балів	До наступного заняття за розкладом

ника. Страхування відповідальності будівельних ризиків. Документи, що необхідні для страхового відшкодування.					
Тема 8. Валютне регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Сутність валютного регулювання (ВР). Валютні відносини. Валютні ринки. Поняття про валютні цінності та валютні операції. Сучасний механізм валютного регулювання. Валютні обмеження. Особливості міждержавного рівня ВР. Цілі та функції Міжнародного валютного фонду (МВФ) щодо ВР. Зміст основних принципів, якими мають керуватися країни — учасниці МВФ. Специфіка регіонального рівня ВР. Механізм ВР на національному рівні. Основний об'єкт валютного регулювання. Функції державних органів щодо валютного контролю та регулювання. Сутність економічних інструментів ВР: девальвації та ревальвації валюти, валютної інтервенції, корекції облікових ставок. Розрахунки в готівковій та безготівковій валюті. Адміністративні методи ВР. Валютні обмеження та їх застосування.	Лекція №8, семінарське заняття №7	[3, 4, 6]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття, пройти тестування до попередніх тем	10 балів	До наступного заняття за розкладом
Тема 9. Зовнішньоекономічні договори (контракти) підприємств України. Суть зовнішньоекономічних договорів (контрактів). Види зовнішньоекономічних контрактів. Форми, умови, порядок укладання контрактів. Техніка підготовки, укладання та виконання зовнішньоекономічного контракту.	Лекція №9, семінарське заняття №8	[1,2,3,6]	Опрацювати лекційний матеріал,	5 балів	До наступного заняття за розкладом
Тема 10. Аналіз зовнішньоекономічної діяльності підприємств. Економічний аналіз у сфері зовнішньоекономічної діяльності. Аналіз виконання обов'язків щодо експортно-імпортних операцій. Аналіз динаміки обігу зовнішньоекономічної діяльності. Ефективність зовнішньоекономічної діяльності, її сутність, показники.	Лекція №10, семінарське заняття №9	[2, 3, 4, 5]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття, пройти тестування до попередніх тем	10 балів	До наступного заняття за розкладом
6. Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання курсу		100 бальна за семестр – як середньоарифметичне 100 балів протягом семестру та			

	100 балів за екзамен. “відмінно” – студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, аналізує причинно-наслідкові зв’язки; вільно володіє науковими термінами; “добре” – студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його до розв’язання конкретних ситуацій, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки; “задовільно” – студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє правильно застосувати набуті знання до розв’язання конкретних ситуацій, нечітко, а інколи й невірно формулює основні твердження та причинно-наслідкові зв’язки; “незадовільно” – студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами.
Вимоги до письмової роботи	Відповідно до навчального плану, студент виконує одну контрольну роботу, яка враховується при виставленні підсумкової оцінки з дисципліни. Головна мета її – перевірка самостійної роботи студентів в процесі навчання, виявлення ступеня засвоєння ними теоретичних положень курсу.
Семінарські заняття	Семінарське заняття проводиться з метою формування у студентів умінь і навичок з предмету, вирішення сформульованих завдань, їх перевірка та оцінювання. За метою і структурою семінарські заняття є ланцюжком, який пов’язує теоретичне навчання і навчальну практику з дисципліни, а також передбачає попередній контроль знань студентів. Оцінка за семінарське заняття враховується при виставленні підсумкової оцінки з дисципліни.
Умови допуску до підсумкового контролю	– оцінка за поточне тестування (20 балів); – оцінка за відповіді на всі основні та додаткові запитання під час аудиторних занять (50 балів); – оцінка за контрольну роботу (20

	балів); – оцінка за самостійну роботу (10 балів).
7. Політика курсу	
- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); - посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; - надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації». Засвоєння пропущеної теми лекції з поважної причини перевіряється під час складання підсумкового контролю. Пропуск лекції з неповажної причини відпрацьовується студентом (співбесіда, реферат тощо). Пропущені практичні, семінарські та лабораторні заняття, незалежно від причини пропуску, студент відпрацьовує згідно з графіком консультацій. Поточні „2”, отримані студентом під час засвоєння відповідної теми на практичному, семінарському та лабораторному занятті перескладаються викладачеві, який веде заняття до складання підсумкового контролю з обов'язковою відміткою у журналі обліку роботи академічних груп.	
8. Рекомендована література	
1. Хрупович С.Є. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: навчальний посібник для студентів усіх форм навчання напряму підготовки 6.030504 «Економіка підприємства / С. Є. Хрупович. – Тернопіль, 2017. – 137 с. 2. Зовнішньоекономічна діяльність: підприємство-регіон [монографія]. / Ю. Г. Козак, Н. В. Притула, О. А. Єрмакова та ін. – К.: Центр учбової літератури, 2016. – 240 с. 3. Шкурупій О.В. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: Навч. посібник. / О. В. Шкурупій, В. В. Гончаренко, І. А. Артеменко, А. А. Пожар, І. О. Пінчук, Ю.Ф. Строчихін. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 248 с. 4. Чернишова Л. О. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: практикум: навч. посібник / Л.О. Чернишова, В.О. Козуб, Л.Л. Носач та ін. – Харків: Форт, 2017. – 238с. 5. Тюріна Н. М. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства [текст] навчальний посібник / Н. М. Тюріна, Н. С. Карвацка. – К.: «Центр учбової літератури», 2013. – 408 с. 6. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства [Текст] : навчальний посібник / за заг. ред. д.е.н. Ю.Є. Петруні. – Дніпропетровськ : Університет митної справи та фінансів, 2015. – 331 с.	